
NÉMETH LÁSZLÓ

Vidékfejlesztési agrármérnök

Pannon Egyetem

Georgikon Kar

Témavezetők:

Dr. Bali Lóránt

egyetemi adjunktus, PE GK

Hegedűsné Dr. Baranyai Nóra

egyetemi docens, PE GK

Kistelepülések gazdasági helyzetének változása Alsóújlak példáján

Napjainkban a kitelepülések egyre nehezebb gazdasági helyzetbe kerülnek, hiszen számos tényező befolyásolja, szűkíti le gazdasági mozgásterüket. Egy kitelepülés önkormányzatának a működése és annak eredményessége sokkal nagyobb szerepet tölt be a helyi lakosság életében, mint egy nagyváros esetében. Amikor az általános szolgáltatásokat vesszük igénybe, akkor legtöbbször az önkormányzatokkal kerülünk kapcsolatba. Ahhoz, hogy ezek a szolgáltatások zavartalanul működjenek, az önkormányzatoknak stabil gazdasági háttérrel kell rendelkezniük.

Dolgozatomban a gazdasági helyzetet befolyásoló tényezőket tanulmányozom. Példaként, saját szülőfalumat vettem alapul. Melynek adottságai és lehetőségei, valamint gyengeségei is hasonlóak egy átlagos magyar kisfaluéval. A gazdasági helyzet, illetve annak alakulásának vizsgálata előtt azonban több szempontból is vizsgálom a települést, mint például földrajzi elhelyezkedés, demográfia, társadalmi gazdasági helyzet.

A település önkormányzatának gazdálkodásán belül tárgyaltam az önkormányzat intézményi szerkezetét, és vállalt feladatait, a működési bevételeket, amin belül részletesen foglalkoztam a helyi adókkal és az átengedett központi adókkal. Bevételek után következtek a működési kiadások, amiből külön pontként a szociálpolitikai juttatásokat bontottam ki. A vizsgált gazdálkodási jellemzőkről elmondható, hogy csökkenések és növekedések váltakoznak, ennek oka lehet, hogy egy ilyen kis lélekszámú településen, melynek önkormányzata viszonylag kis bevételekkel és kiadásokkal számol, gazdálkodására, apróbb jogszabályi, vagy a gazdálkodásban bekövetkezett változás is jelentős hatással tud lenni.

Egy jól működő önkormányzatnak gondoskodnia kell mindazon ellátási funkciókról, amelyet a lakosság és a vállalkozások jogosan elvárnak tőle illetve azokról, amelyet a törvények kötelezően előírnak. Mindehhez szükség van a helyi rendeletek az egyes ellátások szabályozására, a jogszabályi kötelezettségek változásának figyelemmel kísérésére és eszközrendszerre mely a lakosság igényeinek felmérését, azonosítását szolgálja.

Mindezek alapján összegezve elmondható, hogy bár az önkormányzat nincs túl jó anyagi helyzetben, racionális gazdálkodás mellett, ellátja kötelező és vállalt feladatait, és más hasonló adottságú, de rosszul gazdálkodó önkormányzatokhoz képest nem halmoz fel adósságot. A település erősségeivel, gyengeségeivel és veszélyeztető körülményekkel, tehát többnyire tisztában vannak, ám a lehetőségeket csak korlátozottan használják ki.
